

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (V.Garabagiu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A.Panov, V.Cotorobai, M.Anton)

ÎNCHEIERE

05 septembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de IMPS Institutul Mamei și Copilului,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva IMPS Institutul Mamei și Copilului privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2018,

c o n s t a ț ă :

La data de 29 iulie 2016, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMPS Institutul Mamei și Copilului privind încasarea datoriei pentru livrarea energiei termice în mărime de 90 533,49 lei pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 30 aprilie 2016, penalității pentru perioada de 01 februarie 2016 – 31 mai 2016 în mărime de 3 942,47 lei, dobânzii de întârziere calculată pentru perioada de 01 martie 2016 – 13 iulie 2016 în mărime de 3 945,87 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, în baza contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr.417 din 01 octombrie 2006, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” s-a obligat să asigure livrarea energiei termice către IMPS Institutul Mamei și Copilului, iar ultimul și-a asumat obligația să achite costul energiei termice în condițiile și termenele prevăzute în contract.

Din cauza neonorării obligațiilor contractuale prin neachitarea bonurilor de plată pentru consumul de energie termică, pîrîtul a acumulat o datorie în sumă de 90 533,49 lei pentru perioada de 01 ianuarie 2016 – 30 aprilie 2016, confirmată prin informația cu privire la volumele facturate și sumele achitate pentru energia termică, cât și prin facturile și bonurile de control.

Nerespectarea de către consumator a obligațiilor sale contractuale a generat calcularea pentru perioada 01 februarie 2016 – 31 mai 2016 a penalității în sumă de 3942,47 lei, conform pct.4.3 al contractului de livrare a energiei termice și a acordului adițional la contract semnat la data de 19 octombrie 2011.

Pentru întârzierea plăților, în baza art.619 Cod civil, consumatorului s-a calculat și dobânda de întârziere în sumă de 3945,87 lei pentru perioada de 01 martie 2016 – 13 iulie 2016.

În adresa pîrîtului la data de 27 iunie 2016 a fost expediată reclamația cu nr.79/61-dc, care însă a fost lăsată fără răspuns.

La data de 09 iunie 2017, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune solicitînd încasarea datoriei pentru livrarea energiei termice în mărime de 90 533,49 lei pentru perioada ianuarie 2016, aprilie 2016 și martie 2017, penalității pentru perioada de 01 februarie 2016 – 31 mai 2016 în mărime de 3 942,47 lei, dobînzii de întârziere calculată pentru perioada de 01 martie 2016 – 13 iulie 2016 în mărime de 3 945,87 lei și taxei de stat în mărime de 2 952,65 lei.

În ședința de judecată Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și-a mai concretizat cerințele din acțiune solicitînd încasarea datoriei pentru livrarea energiei termice în mărime de 90 533,49 lei pentru perioada iunie 2016 și martie 2017, penalității pentru perioada de 01 noiembrie 2016 – 26 mai 2017 în mărime de 6726,20 lei, sume care au rezultat drept urmare a prezentării ordinelor de plată de către IMPS Institutul Mamei și Copilului și contrapunerea acestora cu datele evidenței contabile din cadrul întreprinderii Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Prin hotărîrea din 25 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a admis acțiunea și s-a dispus încasarea de la IMPS Institutul Mamei și Copilului în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu titlu de datorie suma în mărime de 90 533,49 lei pentru luna iunie 2016 și martie 2017, penalității pentru perioada 01 noiembrie 2016 – 26 mai 2017 în mărime de 6726,20 lei și taxei de stat în mărime de 2952,65 lei, în total suma de 100 212,34 lei.

Prin decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de IMPS Institutul Mamei și Copilului și s-a menținut hotărîrea din 25 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în pricina civilă depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva IMPS Institutul Mamei și Copilului privind încasarea datoriei și penalității.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că soluția primei instanțe este una corectă.

A menționat că facturile de plată pentru serviciile prestate sînt asimilate unui act administrativ, deoarece acestea întrunesc toate condițiile unui act administrativ conform definiției oferite de art.1-3 ale Legii contenciosului administrativ, emitentul facturii prestînd un serviciu de interes public, astfel încât acestea pot fi contestate în ordinea stabilită conform legii, iar pînă la anularea acesteia se instituie potrivit art.29 al Legii nominalizate, prezumția legalității și veridicității facturii.

Apelanta avînd obligația de plată în sensul prevederilor contractuale, este nefondat argumentul acesteia referitor la lipsa obligației de plată pe motivul achitării acestora or, în referința depusă a recunoscut că nu și-a onorat obligațiile contractuale din considerentul că nu a avut surse financiare la acel moment, iar ulterior odată cu apariția surselor financiare achita treptat datoriile.

La 28 iunie 2018, IMPS Institutul Mamei și Copilului a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău

și a hotărârii din din 25 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului recurentul a indicat dezacordul său cu hotărârile adoptate de instanțele ierarhic inferioare și a redat circumstanțele de fapt și de drept indicate pe parcursul examinării cauzei.

A menționat că în cadrul examinării cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond, nu au fost dovedite circumstanțele considerate ca fiind stabilite, au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

La examinarea pricinii instanța de judecată nu a determinat circumstanțele reale, a dat o calificare greșită raportului material litigios, greșit a soluționat conflictul dintre normele cuprinse în diferite acte normative și respectiv greșit a interpretat legea și analogia ei.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2018 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 28 mai 2018 (f.d.206), însă lipsind date privind recepționarea acesteia recursul declarat la 28 iunie 2018 de IMPS Institutul Mamei și Copilului se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin.(2)-(3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IMPS Institutul Mamei și Copilului este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IMPS Institutul Mamei și Copilului, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, la caz încălcările invocate de către recurent, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu conțin exclusiv chestiuni de drept și nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă. Astfel, în mod evident lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența cererii de recurs și ilegalitatea deciziei contestate, impuse de art.437 alin.1, lit.f) Cod de procedură civilă (a se vedea, *Petrovic v.Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag.31 – 33, *Sturm v.Luxemburg*, ibidem, parag.32).

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle v.Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere v.Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen v.Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de IMPS Institutul Mamei și Copilului.

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de IMPS Institutul Mamei și Copilului.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh